

Visagino jaunimo situacijos tyrimas

Užsakovas:

VšĮ Visagino ekonomikos agentūra

Direktorė Laura Mažintė

Adresas: Taikos pr.7, Visaginas

Kont.tel.: +370 618 71781

El.paštas: direktorius@invisaginas.lt

Tyrimo ataskaitą parengė

Jaunimo politikos ekspertas Marius Ulozas

Jaunimo situacijos tyrimo metodika

Visagino jaunimo situacijos tyrimu siekiama stiprinti dialogą tarp savivaldybės ir jaunimo lauke dirbančių organizacijų, sukurti prielaidas tęstinei jaunimo politikos plėtrai, įvertinant esamų priemonių efektyvumą, pasiūlant naujas priemones ir kryptis, sudarant palankias sąlygas formuoti jauno žmogaus asmenybei, integruotis į visuomenę bei spręsti su tuo kylančias problemas.

Jaunimo situacijos tyrimo plano rengėjams buvo keliami šie uždaviniai:

1. Identifikuoti esmines Visagino savivaldybės jaunimo problemas, jų priežastis bei jaunuolių poreikius savirealizacijai.
2. Išsiaiškinti Visagino savivaldybės jaunų žmonių požiūrį į jaunimo situaciją ir esamas problemas, bei jų nusiteikimą prisidėti prie problemų sprendimo.
3. Pasiūlyti alternatyvias priemones kokybiškam jaunimo politikos Visagino savivaldybės teritorijoje įgyvendinimui.
4. Parengti analizės išvadas ir rekomendacijas jaunimo situacijos gerinimui Visagino savivaldybėje

Rengiant jaunimo situacijos tyrimą buvo naudojami kokybiniai ir mišrūs metodai. Tyrimu buvo siekiama sužinoti kaip suinteresuotosios grupės: dirbantieji su jaunimu, savivaldybės specialistai, švietimo įstaigų vadovai, jauni žmonės mato jaunimo situaciją Visagine, kokias pagrindines jaunimo problemas ir interesus įvardija.

Rengiant tyrimą buvo naudojami šie metodai:

1. Savivaldybės ir nacionalinių teisės aktų, dokumentų ir vidutinės ir ilgos trukmės strateginių dokumentų analizė;
2. Žvalgybinės pusiau struktūruotos fokus grupės su įvairiais specialistais, dirbančiais Visagine;

3. Žvalgybinės pusiau struktūruotos fokus grupės su Visagino jaunais žmonėmis (įvairių amžiaus grupių bei interesų);
4. Internetinė jaunų žmonių apklausa;

Fokus grupės buvo organizuojamos 2024 m. gruodžio mėnesį 25 d. Jų metu buvo renkamos įžvalgos ir siūlymai, grįžtamasis ryšys ir reakcijos į tyrėjų prielaidas. Šiuose susitikimuose dalyvavo virš 40 jaunų žmonių bei specialistų dirbančių su jaunimu savivaldybėje.

Įgyvendinant tyrimą buvo parengta internetinė anketa jaunimui lietuvių ir rusų kalbomis. 2025 m. sausio 28 d. - vasario 27 d. buvo renkami atsakymai. Jaunimui skirtą anketą užpildė 123 respondentai.

Tyrimo rezultatai buvo pristatyti ir aptarti su Visagino rajono savivaldybės politikais, jaunimo reikalų tarybos bei jaunimo atstovais per renginį “Naktis savivaldybėje”, 2025 m. birželio 13 dieną.

Apribojimai:

- Atliekamas tyrimas yra taikomojo pobūdžio, jam netaikomi akademiniai reikalavimai;
- Atliekant tyrimą tyrėjas nėra atsakingas už sutartą respondentų skaičiaus pasiekimą interviu, fokus grupėse ar internetinėse anketose;
- Pasiūlymai ir rekomendacijos yra rengiamos atsižvelgiant į tyrėjo, eksperto nuomonę, analizuotus pavyzdžius, teisės aktus ir respondentų siūlymus;
- Užsakovas įsipareigoja teikti duomenis, statistiką apie savo ar pavaldžių įstaigų veiklą.

Duomenų analizė

Duomenų analizės eiga:

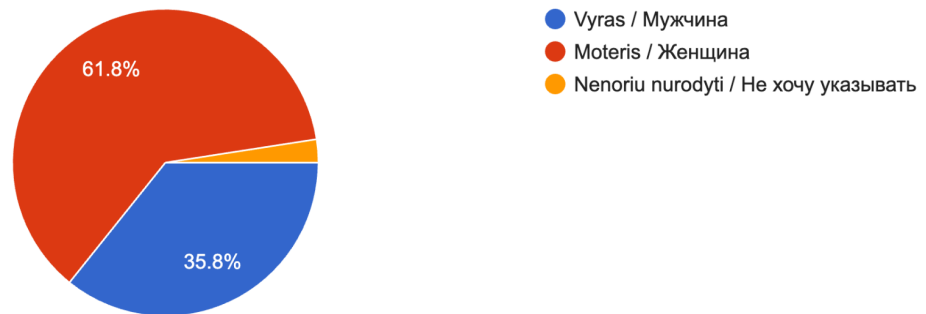
Tyrimo duomenys yra pateikiami tyrėjo terminais. Duomenys buvo nagrinėjami induktyviai, netaikant iš anksto numatytų kategorijų. Analizės metu duomenys buvo suskaidyti į prasminius vienetus, juos koduojant ir pasižymint esmines mintis. Vėliau vyko empirinis kategorijų aprašymas, kurio metu buvo išryškintos pagrindinės tyrimo įžvalgos.

Šiame skyriuje pateikiami jaunimo anketinės apklausos ir fokus grupių duomenys.

Jaunimo anketą užpildė 76 merginos ir 44 vaikinai, 3 respondentai nenorėjo nurodyti savo lyties, iš viso apklausoje dalyvavo 123 respondentai.

Jūsų lytis? / Ваш пол?

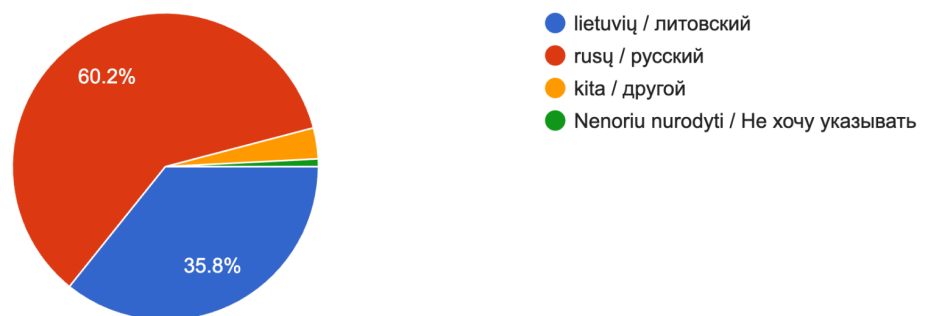
123 responses

Dėl mišrios Visagino etninės sudėties, paklausėme kokia respondentų gimtoji kalba. 74 respondentai nurodė, kad jų gimtoji kalba rusų (62 proc.), 44 respondentai – gimtoji kalba lietuvių (36%), 4 nurodė, kad jų gimtoji kalba kita, o 1 respondentas - nenorėjo nurodyti. Respondentų pasiskirstymas pagal gimtąją kalbą pateikiamas žemiau esančiame grafike

Jūsų gimtoji kalba? / Ваш родной язык?

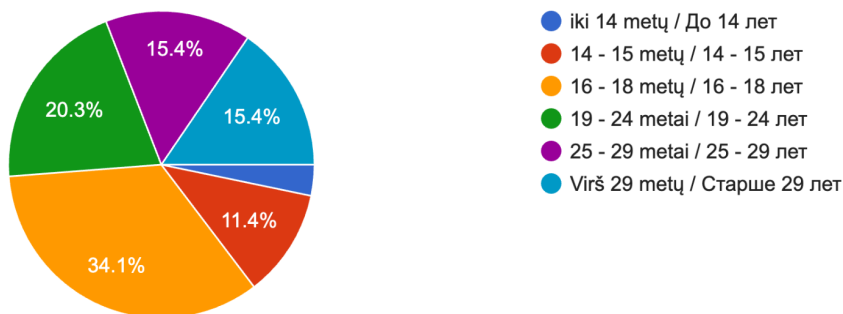
123 responses

Anketa pasiekė tikslinę auditoriją, respondentai atstovavo įvairias jaunimo amžiaus grupes. 4 respondentai nurodė, kad jiems yra iki 14 metų (3 proc.), 14 respondentų (11 proc.) – 14-15 metų, 42 respondentai (34 proc.) pažymėjo, kad jiems 16-18 metų, 25 respondentai – 19-24 metų, 19 respondentų (15 proc.) buvo 25-29 metų amžiaus ir 19 respondentų nurodė (15 proc.), kad jie yra vyresni nei 29 metų. Respondentų pasiskirstymas pagal amžių pateikiamas žemiau esančiame grafike.

Jūsų amžius? / Ваш возраст?

123 responses

Atviru klausimu paklausėme “Su kuo Jums asocijuojasi Visaginas?”. Visaginas daugeliui asocijuojasi su gamtos ramybe – pušynais, ežerais, švriu oru ir miškų apsuptimi. Tai miestas, kur modernumas susipina su natūralumu, kur kasdienybėje juntamas miško kvapas, tylą ir lėtą gyvenimo tempą. Miestas dažnai apibūdinamas kaip ramus, saugus, šeimyniškas – vieta, kur gera auginti vaikus ir grįžti į save.

Daug kam tai – namai, vaikystės prisiminimai, gimtinė, o kitiems – sovietmečio reliktas su senais daugiabučiais ir pilkomis gatvėmis. Miesto tapatybė susijusi su Ignalinos atominė elektrinė, kuri simboliškai ir istoriškai paveikė Visagino raidą.

Visaginas – tai daugiakultūris miestas, kur rusų kalba vis dar dominuoja, tačiau vis stipriau jaučiamas lietuviškos tapatybės poreikis ir pastangos ją ugdyti. Kai kuriems tai – „pasidaryk pats“ miestas, kur gyventojai kuria savo aplinką, organizuoja meninius ir kūrybinius projektus, renginius, koncertus.

Šalia gamtos ir nostalgijos pojūčio pateikiami ir kritiškesni vertinimai – apie nuobodulį, jaunimo migraciją, galimybių trūkumą, apie nesutvarkytas viešąsias erdves ar savivaldos iniciatyvos stygių.

Tačiau daug kam Visaginas vis tiek išlieka vieta, kur gali būti savimi – su laisvės pojūčiu, draugais, menu, sportu ir kūryba, miestu, kuris dar turi potencialo atsinaujinti, jei tik atsiras daugiau dėmesio bendruomenėms ir jaunimui.

Kitu atviru klausimu, paklausėme, **ką tyrėjams reikėtų žinoti apie jaunimo situaciją Visagine?** Atsakymai į atvirą klausimą padeda išgirsti kas aktualiausia respondentams, šalia apibendrinimų pateikiame ir originalias citatas.

Jaunimo situacija Visagine yra sudėtinga ir daugiasluoksnė – čia susikerta demografiniai, kultūriniai, socialiniai ir ekonominiai iššūkiai, tačiau taip pat matyti daug potencialo, kūrybiškumo ir motyvacijos, kuris dažnai lieka neišnaudotas.

Demografija ir migracija

Visaginas sparčiai sensta – jaunimas sudaro tik apie 14,5 % gyventojų, ir jų skaičius toliau mažėja. Dauguma išvyksta studijuoti ar dirbti į didesnius miestus ar užsienį ir nebegrižta, nes mieste trūksta darbo vietų, gyvenamosios vietos nėra prieinamos, o švietimo sistema nesuteikia konkurencinio pranašumo. *„Что молодёжь уезжает из города, хотелось бы больше общественных пространств для них, рабочих мест и свободы для их творчества.“* „Jaunimas labai aktyvus, bet jo labai mažai – kas gali, išvažiuoja.“

Veiklos trūkumas ir saviraiškos ribotumas

Jaunimas nuolat mini, kad „nėra ką veikti“, ypač po mokyklinio amžiaus. Nors yra būrelių vaikams ir paaugliams, vyresniems nei 18 metų pasiūla ženkliai sumažėja. Trūksta erdvių, kur jauni žmonės galėtų kurti, susitikti, ilsėtis, o ne tik dalyvauti formaliose veiklose. *„Dažnai tenka išgirsti, kad jaunimui nuobodu, norisi daugiau pramogų vietų.“* „Очень мало мест для развлечения, молодёже некуда пойти.“

Skaitmeninė kultūra – ignoruojama galimybė

Dalis jaunimo profesionaliai žaidžia kompiuterinius žaidimus, kuria turinį, piešia ar domisi dizainu, tačiau **mieste nėra infrastruktūros šiems poreikiams** – nei erdvių, nei įrangos, nei palaikymo. *„Mieste pilna jaunimo, kuris žaidžia e-žaidimus profesionaliai, bet nėra nei vietos, nei technikos, nei galimybių.“*

Miesto aplinka ir socialinis klimatas

Jaunimas išgyvena atotrūkį tarp kartų – jaučia, kad jų idėjos, problemos ir kalba nesulaukia deramo dėmesio. Senų požiūrių mokytojai, savivaldybės neveiklumas, informacijos stoka – visa tai stiprina frustraciją. „Самоуправление по-прежнему не слушает молодёжь, что мешает развиваться их проектам и хобби.“ „Beveik neįmanoma susirasti darbo – net jei atitinki kriterijus, tavęs niekas nepriima.“

Kalbiniai ir kultūriniai skirtumai

Visagine jaučiamas aiškus kultūrinis ir kalbinis pasidalijimas tarp lietuviškai ir rusiškai kalbančio jaunimo. Tai daro įtaką jų bendravimui, įsitraukimui į veiklas, kartais sukelia įtampą ar susvetimėjimą. „Kad jaunimas tarsi padalytas į dvi dalis: rusakalbiai ir lietuviai.“

„Lietuviškai kalbantį jaunimą labai trikdo rusiškai kalbantys žmonės, kurie išaukština savo kalbą.“

Santykiai ir emocinė gerovė

Daugelis jaunuolių jaučiasi nesuprasti, trūksta emocinės paramos, pasitikėjimo suaugusiais. Pastebimas pyktis, apatija, nuvertinimas, taip pat nerimą kelia ankstyvas rūkymas, alkoholio vartojimas, kartais ir smurtas. „Pusė paauglių jau 13–17 metų rūko, geria, turi lytinių santykių, o kartais vartoja narkotikus.“ „Jaunimas labai piktas arba paniuręs.“

Reikia pasitikėjimo ir investicijų

Visagino jaunimas – **kūrybingas, ambicingas, globaliai mąstantis**. Jiems rūpi klimato kaita, karas, tolerancija, lygybė, tačiau **reikia struktūrų ir žmonių, kurie pasitikėtų jų gebėjimais**, leistų jiems būti miesto kūrėjais. „Jaunimo segmentas – tai ateitis, į kurią turime investuoti šiandien.“ „Дети очень талантливы, но не хватает заинтересованных suaugusiųjų, kurie padėtų atskleisti jų potencialą.“

Respondentai rekomenduoja tyrėjams atkreipti dėmesį į:

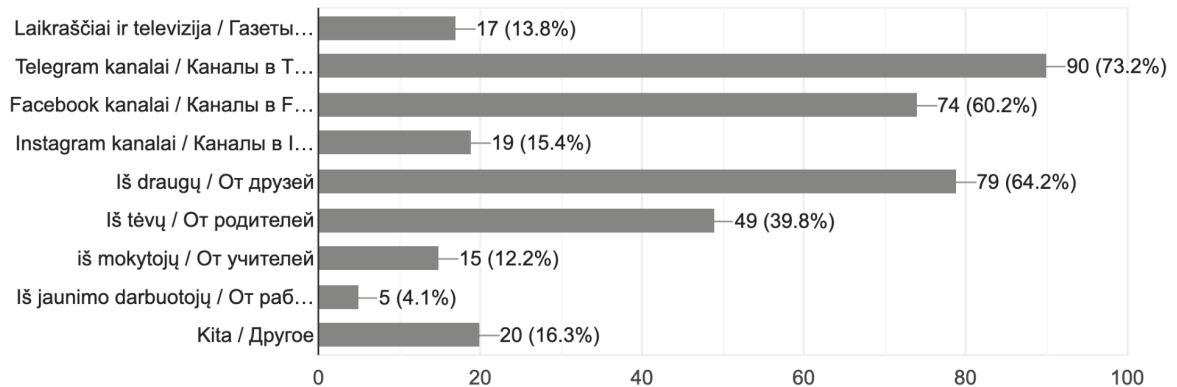
- Veiklų ir erdvių trūkumą ne mokyklinio amžiaus jaunimui (19+ m.)
- Socialinės paramos, psichologinės pagalbos (ne)pasiekiamumą
- Miesto dviejų kalbų / kultūrų sandūrą ir jos įtaką bendruomeniškumui
- Jaunimo galimybes reikšti savo kūrybą ir būti išgirstiems
- Darbo rinkos uždarumą jaunimui ir būtinybę kurti patrauklias galimybes
- Klausytis jaunimo – ne tik apklausoje, bet ir priimant sprendimus.

Fokus grupėse dažnai buvo minėta, kad informacija apie tai kas vyksta mieste yra fragmentuota, daugelis sužino naujienas iš socialinių tinklų, dažniausiai jau praėjus renginiams. Į anketos klausimą **“Iš kokių informacijos kanalų sužinote apie tai, kas vyksta Visagine?”**, 73

proc. respondentų norėdė Telegram programėlės kanalus, 64 proc. naujienas sužino iš draugų, 60 proc. iš Facebook tinklo. Dar mažesnis skaičius naudoja Instagram - 15 proc., laikraščius ir televiziją nurodė tik 14 proc.

Iš kokių informacijos kanalų sužinote apie tai, kas vyksta Visagine? (iki 3 variantų)/ Какими информационными каналами вы пользуетесь, чтобы узнать о событиях в Висагинасе?

123 responses

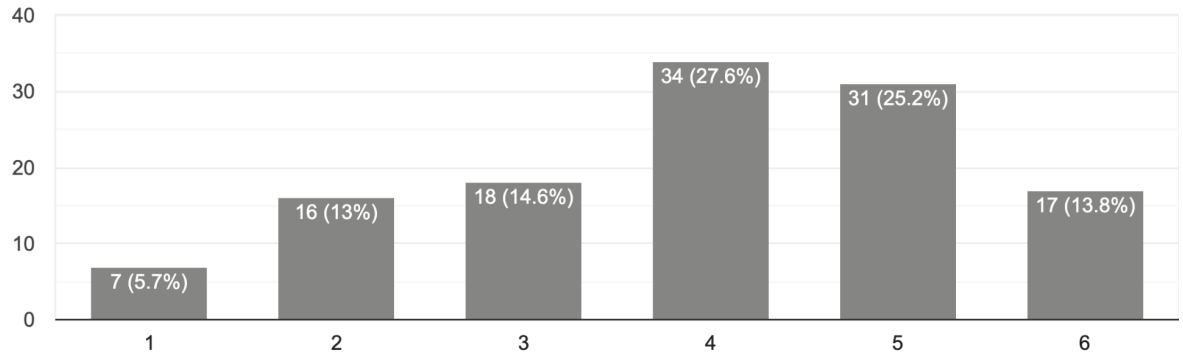
Jaunimo politikos situacija Visagino savivaldybėje

Toliau einantys anketos klausimai analizuoja skirtingas jaunimo politikos sritis ir temas, teiginius galima buvo vertinti nuo šešiabalėje sistemoje, kur 1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - didžiausias.

Jaunimas teigiamas vertina galimybes sportuoti, užsiimti fiziškai aktyvia veikla savo gyvenamojoje aplinkoje. 67 proc respondentų tokias galimybes vertino gerai arba labai gerai, visai nepatenkintų buvo tik 6 proc. Atvirose klausimuose buvo minima, kad trūksta infrastruktūros ekstremalioms, šiuolaikinėms sporto šakoms ir pramogoms.

Kiek esate patenkinti galimybėmis sportuoti, užsiimti fiziškai aktyvia veikla savo gyvenamojoje aplinkoje? (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - didžiausias) / (1 - минимальная оценка, 6 - максимальная)

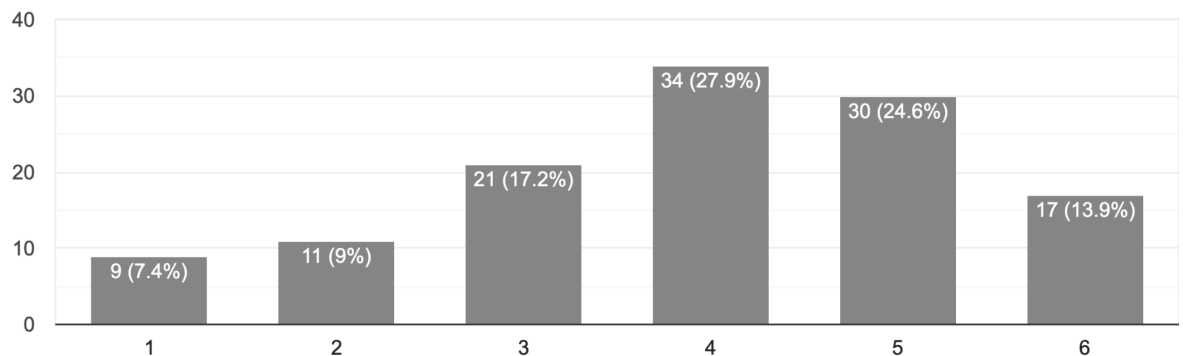
123 responses

Dar pozityviau vertinama neformaliojo švietimo (būrelių) pasiūla respondentų gyvenamojoje aplinkoje - tik 16 proc. pasirinkimą ir kokybę vertino blogai arba labai blogai. Visaginas yra kompaktiška savivaldybė, kuri siūlo nemažą būrelių pasirinkimą ir jie nesunkiai pasiekiami.

Kiek esate patenkinti neformaliojo švietimo (būrelių) pasiūla savo gyvenamojoje aplinkoje? (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - didžiausias) / (1 - минимальная оценка, 6 - максимальная)

122 responses

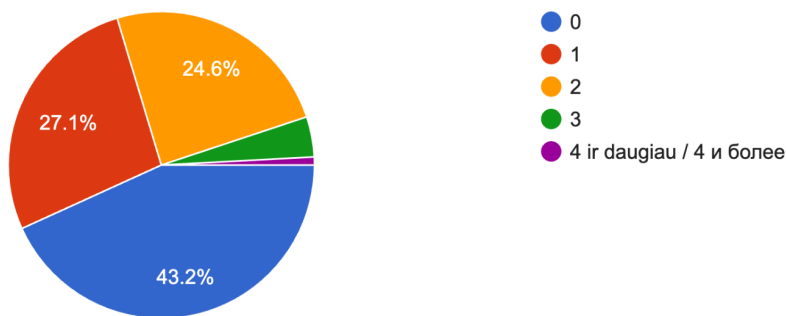

27 proc. respondentų nurodė lankantys 1, beveik 25 proc. - 2 būrelius. Didelė dalis (43 proc.) nurodė nelankantys nei vieno būrelio, tačiau tai galima paaiškinti tuo, kad daugiau negu pusė respondentų (51 proc.) yra 19 metų arba vyresni, ir jų galimybės dalyvauti neformaliojo švietimo veikloje yra gerokai mažesnės. Tai galima pastebėti ir

atsakymuose į atvirus klausimus, kur aiškiai pabrėžiama, kad mokyklinio amžiaus jaunimas turi didelę pasiūlą ir pasirinkimą, tačiau ji išnyksta baigus mokyklą.

Kiek neformaliojo švietimo (būrelių) veiklų lankote? / Сколько занятий по неформальному образованию (кружков) вы посещаете?

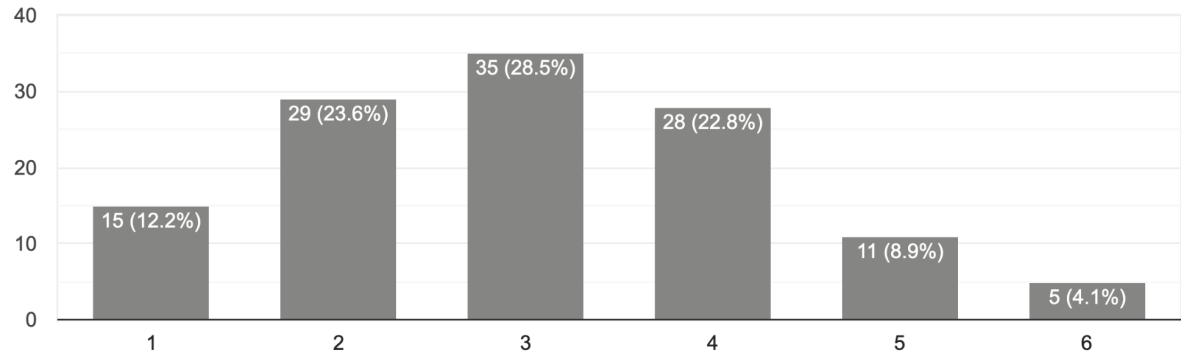
118 responses

Kiti du klausimai siekia pamatuoti kaip respondentai vertina nemokamas ir mokamas praleidimo galimybes, taip įvertinant tiek pasiūlą, tiek perkamąją galią, kuri gali apriboti galimybes.

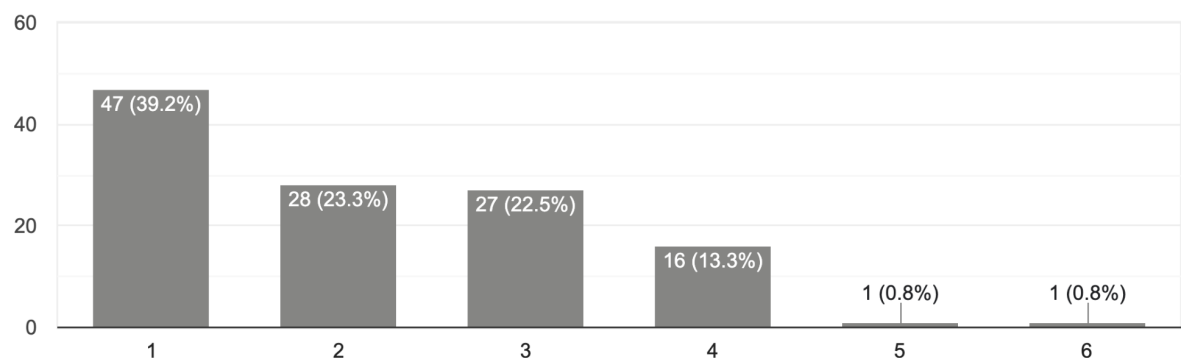
Tik 40 proc. anketos respondentų teigiamai vertina nemokamas laisvalaikio praleidimo galimybes Visagine, o mokamas- dar mažiau - 36 proc. Atviruose klausimuose įvardijamas poreikis skirtingesnėms viešojo maitinimo paslaugoms, jaunimui skirtų kultūros renginių ir festivalių (ne tik muzikos, bet ir kino, anime ir t.t.), daugiau viešų renginių, diskotekų, alternatyvių sporto renginių. Jaunuoliai mini, kad jie ir patys norėtų organizuoti renginiui jaunimui, rasti bendraminčių, todėl svarbu palaikyti jaunų žmonių iniciatyvas ir kūrybiškumą, “palydėti” juos organizuojant veiklas sau ir kitiems.

Kiek esate patenkinti MOKAMOMIS laisvalaikio praleidimo galimybėmis savo gyvenamojoje aplinkoje? (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - did...ния? (1 – минимальная оценка, 6 – максимальная)
123 responses

Į klausimą apie jauno žmogaus įsidarbinimo galimybes Visagine teigiamai įsidarbinimo galimybes vertina mažiau nei 15 proc. (4-6 balai). Savivaldybė turėtų atkreipti dar didesnę dėmesį į darbo vietų kūrimo / pritraukimo ir jų patrauklumo didinimą, skatinti verslomą ir iniciatyvas, kurios ilgainiui didintų regiono ekonominį potencialą. Atviruose klausimuose jaunimas įvardija, kad jie nori dirbti, kad jiems įdomios temos apie kvalifikacijos kėlimą, profesinį orientavimą, finansinį raštingumą.

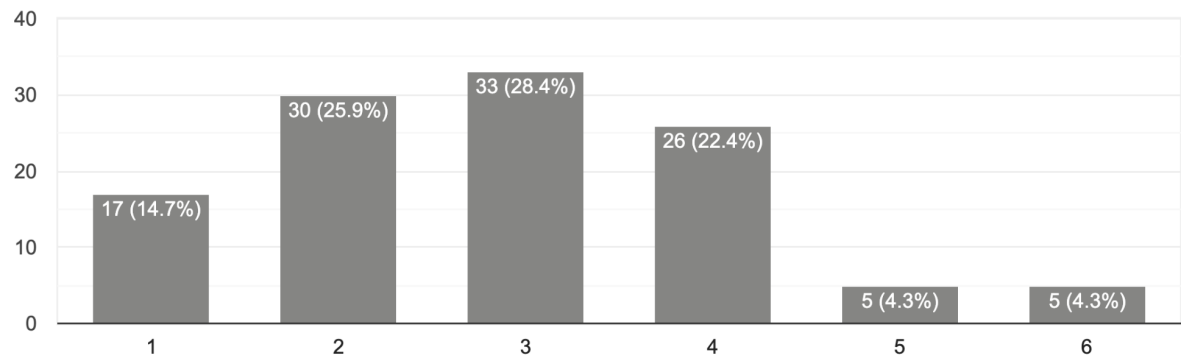
Kaip vertinate galimybes jaunam žmogui įsidarbinti Visagine? (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - didžiausias) / Как вы оцениваете возможность...е? (1 – минимальная оценка, 6 – максимальная)
120 responses

31 proc. respondentų teigiamai vertina pagalbą verslo pradžiai (4-6 balai). Dažniausias respondentų vertinimas anketoje – 3 balai. Respondentai įvardija, kad pagalba kuriant verslą

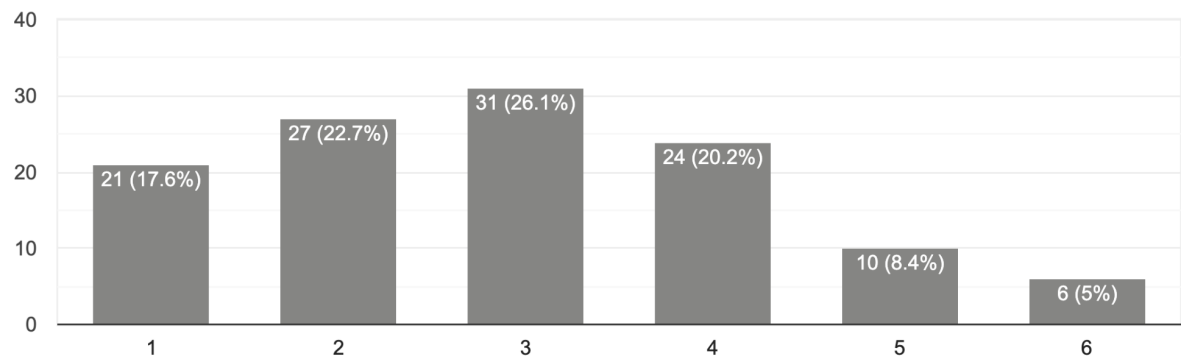
paskatintų juos grįžti gyventi į Visaginą arba respondentai mano, kad tokia parama motyvuotų jaunuolius grįžti į gimtąjį miestą.

Kaip vertiname pagalbą (informavimą, konsultavimą, palaikymą ir kt.) verslo pradžiai Visagino savivaldybėje (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - ...нии? (1 – минимальная оценка, 6 – максимальная)
116 responses

Tik 35 proc. respondentų jaunimo organizacijų situaciją Visagine vertina teigiamai. Visagino jaunimo anketos respondentai rečiau žinojo jaunimo organizacijų pavadinimus nei kitose savivaldybėse panašias anketas pildę jaunuoliai. Respondentai jaunimo organizacijomis vadina visus, kurie dirba su jaunimu - tiek Atvirąsias jaunimo erdves, tiek nevyriausybinės organizacijos.

Kaip vertiname jaunimo organizacijų situaciją Visagino savivaldybėje? (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - didžiausias) / Как вы оцениваете положен...и? (1 – минимальная оценка, 6 – максимальная)
119 responses

Jaunimo organizacijos ir erdvės Visagine: ką žino jaunimas?

Remiantis anketos atsakymais, galima daryti išvadą, kad Visagine veikia keletas žinomų jaunimo organizacijų ir iniciatyvų, tačiau dalis jaunimo jų nežino arba nežino, ką jos veikia, o viešinimas ir informacijos prieinamumas yra riboti.

Į klausimą **“Kokias žinote jaunimo organizacijas, jaunimo neformalias grupes, su jaunu dirbančias organizacijas?”** dažniausiai buvo minimos :

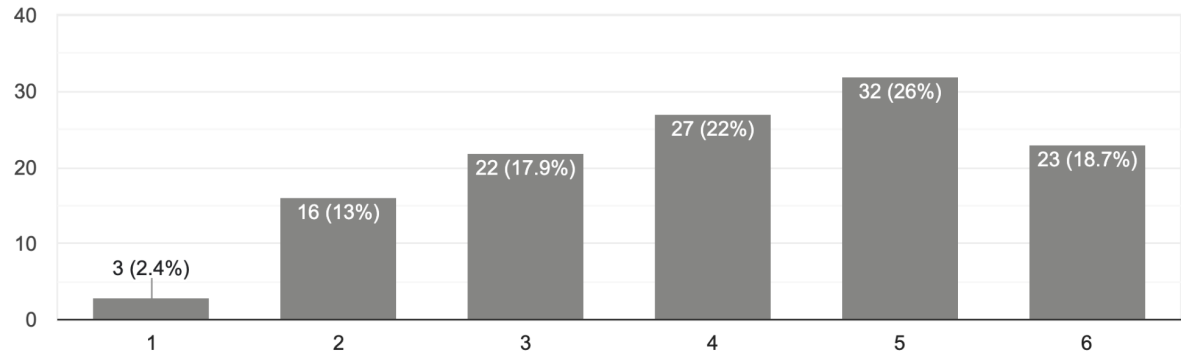
- „Točka“ / „Taškas“ / Art rezidencija „Točka“ – dažniausiai įvardijama kaip pagrindinė jaunimo susibūrimo, kūrybos ir veiklų erdvė. Įvardijama kaip meno rezidencija, atvira jaunimo erdvė, vieta kūrybai ir susibūrimams. *„Арт-резиденция „Точка“, созданная как помещение для пребывания молодёжи и не только.“*
- Visagino edukacijų centras – dažnai minimas kaip institucija, dirbanti su jaunuimu ir organizuojanti veiklas.
- VKMA (Kūrybos ir menų akademija) – meninė kryptis, veikla su jaunuimu.
- VEPA (Visagino ekonomikos plėtros agentūra) – kai kurių atsakymų kontekste minima kaip jaunimo projektus remianti institucija.
- LMS (Lietuvos moksleivių sąjunga) – Visagino skyrius, veikiantis moksleivių savivaldos srityje.
- Skautai, LŠS (Lietuvos šaulių sąjunga), Žinau, ką renku – paminėtos kelis kartus, dažniausiai tų jaunuolių, kurie susipažinę su LMS veikla.
- „Žinau, ką renku“ – pilietinio švietimo iniciatyva.
- Visagino biblioteka – įvardijama kaip su jaunuimu dirbanti viešoji erdvė.

Taip pat jaunimas įvardijo: VisVibe – nauja iniciatyva, paminėta kaip dar tik pradedanti veikti, veikianti projektais; „Akademikas“ – kartais minimas kaip veiklos vieta; Visagino kultūros centras / VKC – paminėtas kaip galimas veiklų organizatorius, tačiau ne jaunimo centras; Urban Stories, Atmosfera, Loafers, Spiečius – pavienės iniciatyvos arba neformalios grupės, ne visada tiesiogiai susijusios su jaunuimu.

Didelė dalis respondentų nurodė nežinantys jokių organizacijų. Dažnai pasikartojantys komentarai: „Nežinau“, „Gal jos egzistuoja, bet apie save garsiai neskelbia“, „Jokios reklamos, nėra informacijos“, „А они есть?“

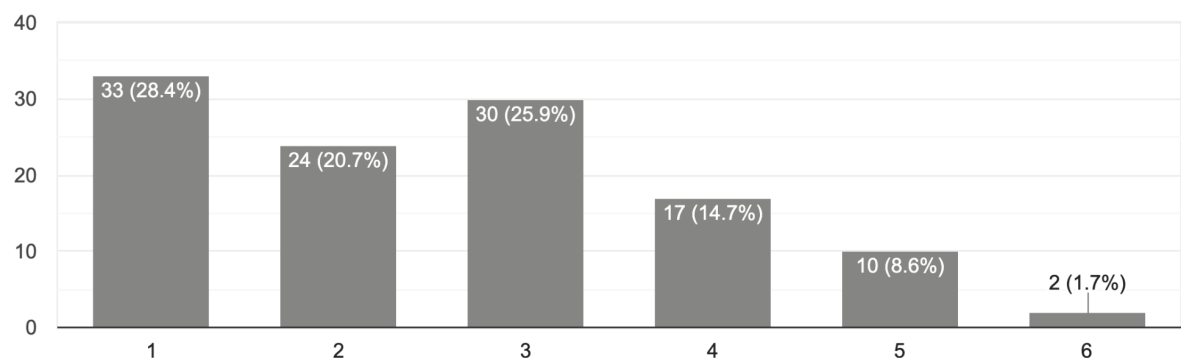
Net 66 proc. respondentų teigiamai vertina viešojo transporto situaciją Visagine, teigia greitai ir lengvai galintis susisiekti. Respondentai siūlė, kad 8-o reiso autobusai galėtų kursuoti dažniau. Kitaip negu kitose apklausose, niekas natsiliepė neigiamai apie aviruotojus arba jų bendravimo kultūrą.

Kaip vertiname viešojo transporto situaciją Visagine? (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - didžiausias)
 / Как вы оцениваете ситуацию с общественным... (1 – минимальная оценка, 6 – максимальная)
 123 responses

Palankiai būsto jaunimui prieinamumą (įsigyti, išsinuomoti) Visagine vertina tik penktadalis jaunų žmonių. Dalį tokių atsakymų galima pagrįsti jaunu respondentų amžiumi ir realiu būsto situacijos neuspratimu, tačiau būsto prieinamumo klausimas tikrai aktualus. Fokus grupių ir anketų respondentai minėjo, kad būstas, šiuolaikiškas būstas, lengvatos įsigijant būstą yra aktualus veiksnys, kuris motyvuotų rinktis gyvenimą Visagine.

Kiek prieinamas būstas jaunimui (įsigyti, išsinuomoti) Visagine? (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - didžiausias) / Насколько доступно жильё для ...е? (1 – минимальная оценка, 6 – максимальная)
 116 responses

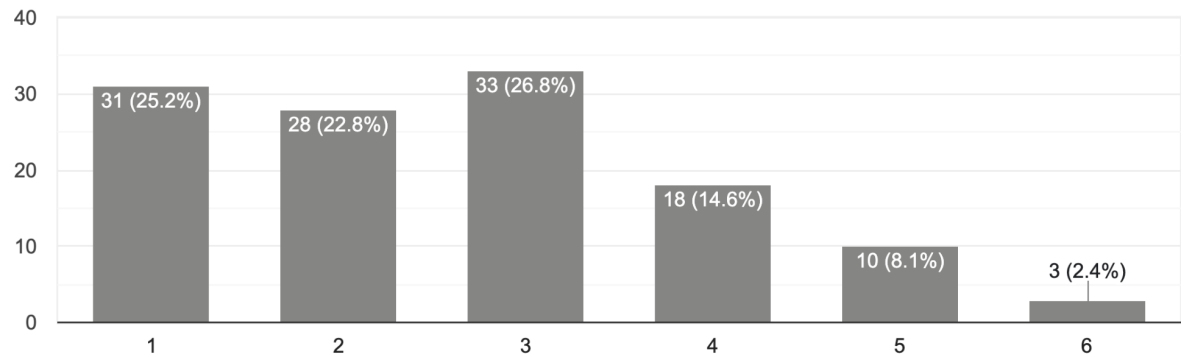

Tik ketvirtadalis respondentų teigiamai vertina savo galimybes dalyvauti sprendimų priėmimo. Atviruose klausimuose ir fokus grupėse buvo paminėta, kad Savivaldybė kartais atrodo neprieinama, biurokратиška. Šią nuomonę galima pakeisti

demonstruojant atvirumą, inicijuojant atviras diskusijas, įvairias neformalaus pobūdžio veiklas, kuriose atstumas tarp piliečių (ypač - jaunų) ir savivaldybės galėtų mažėti.

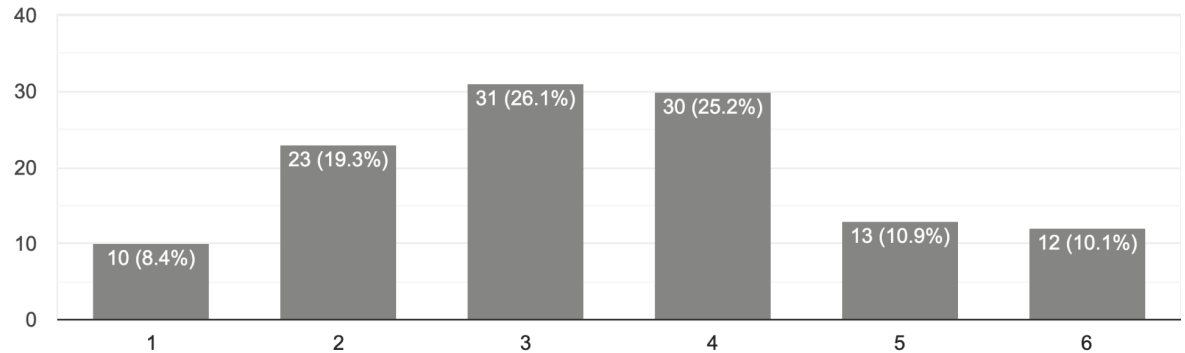
Kaip vertiname savo galimybes dalyvauti sprendimų priėmimo apie klausimus susijusius su jaunimu Visagino savivaldybėje? (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - maksimalus)

123 responses

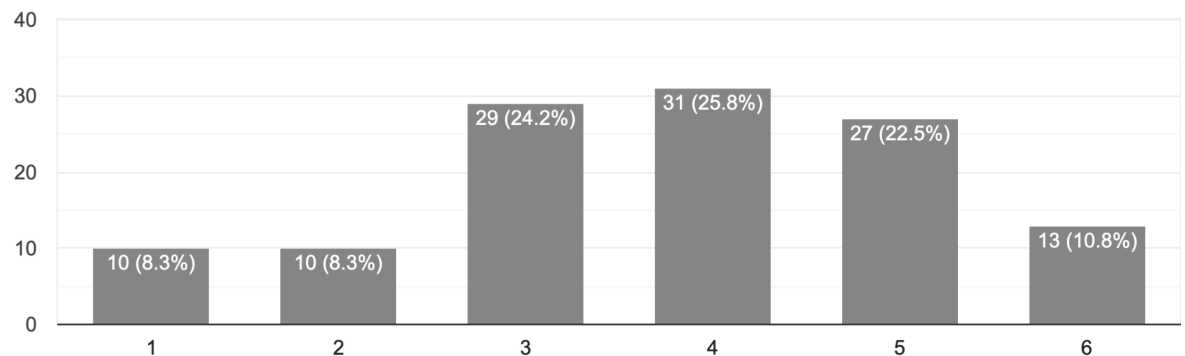
Daug pozityviau jaunimas vertina mobilumo galimybes. Beveik pusė jų - 46 proc. - į šį klausimą atsakė teigiamai arba labiau teigiamai. Mieste veikia kelios organizacijos ir institucijos organizuojančios Erasmus+ renginius bei siunčiančios jaunuolius į tarptautinius renginius, daugiatautė Visagino savivaldybė yra prioritetinė daugeliui nacionalinių institucijų (Jaunimo reikalų agentūra, Švietimo mainų ir paramos fondas) bei tarptautinių organizacijų. Galima plačiau išnaudoti jaunimui suteikiamas galimybes bei jas viešinti.

Kaip vertiname savo galimybes naudotis mobilumo galimybėmis (mokymai, nacionaliniai renginiai, tarptautinės kelionės, dalyvavimas tarptautiniu...нии? (1 – минимальная оценка, 6 – максимальная)
119 responses

Net 58 proc. respondentų teigiamai vertina savanorystės galimybes Visagino savivaldybėje. Šiuos teiginius patvirtina ir fokus grupių dalyviai. Savanorystės vietų (ir pobūdžio) plėtra, socialinių - pilietinių valandų geresnis panaudojimas bei bendruomenės lyderių / fasilitatorių palaikymas sukurtų organišką sąlygą jaunimo iniciatyvumo skatinimui ir palaikymui.

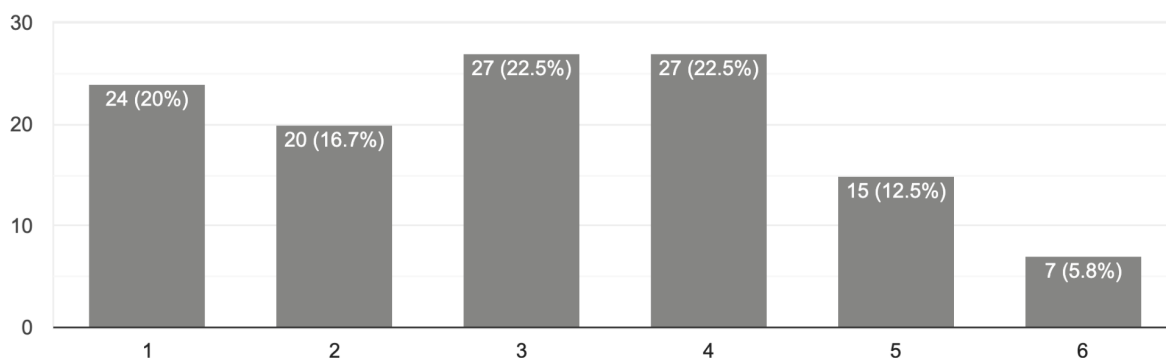
Kaip vertiname galimybes savanoriauti Visaginė? (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - didžiausias)
/ Как вы оцениваете возможности для волонте... (1 – минимальная оценка, 6 – максимальная)
120 responses

Sveikatos apsaugos situaciją Visaginė teigiamai vertina apie 40 proc. respondentų. Jaunimas nurodo, kad poliklinikose ir ligoninėse trūksta pagarbos ir profesionalumo, vyrauja

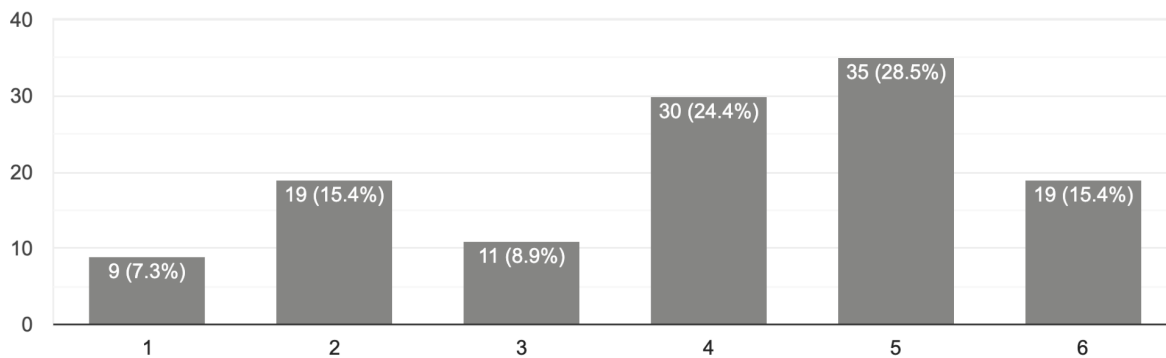
senas požiūris arba net grubumas, trūksta jaunimui pritaikytų sveikatos programų (pvz. psichikos sveikatai, ginekologijai, ŽIV prevencijai). Kalbant apie emocinę sveikatą ir palaikymą, jaunuoliai mini specialistų trūkumą, taip pat - paslaugų prieinamumą skirtingomis kalbomis.

Kaip vertiname jaunimo sveikatos apsaugos paslaugas ir sveikos gyvensenos skatinimą Visagino savivaldybėje? (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 ...ни? (1 – минимальная оценка, 6 – максимальная)
120 responses

Net 69 proc. respondentų jaučiasi saugūs Visaginė. Komentaruose minima, kad suaugusieji yra “gana geranoriški, nesikabinėja prie jaunimo”, jaunuolių tarpusavio santykiai irgi yra neagresyvūs.

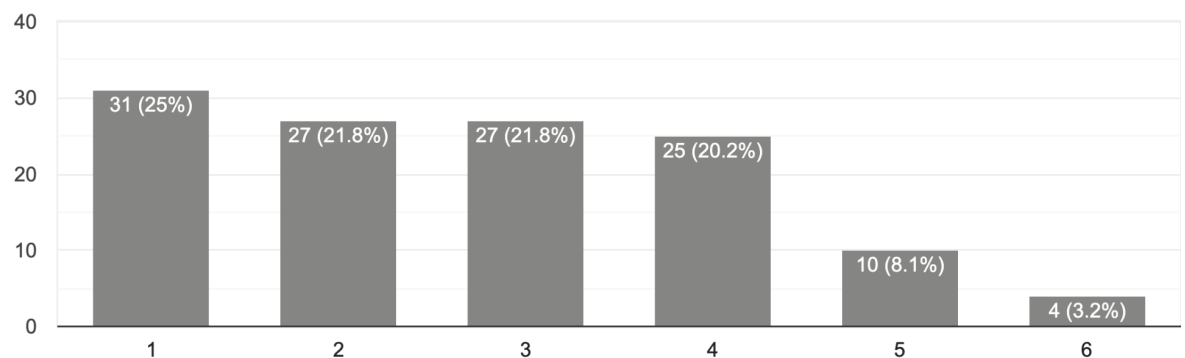
Kiek jaučiatės saugūs savo gyvenamojoje aplinkoje? (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - didžiausias)
/ Насколько вы чувствуете себя в безопасности...? (1 – минимальная оценка, 6 – максимальная)
123 responses

Tačiau tik 31 proc. respondentų palankiai vertina toleranciją socialinei įvairovei, kitokiam gyvenimo būdai, patyčių situaciją Visagino savivaldybėje. Kita vertus, fokus grupių dalyviai teigė, kad mieste gali būti “kuo nori - ir niekas tau per daug neaiškina”.

Saugumo klausimas aukščiau aptaria fizinį saugumą, tuo tarpu tolerancijos klausimas labiau aptaria emocinį ir psichologinį saugumą.

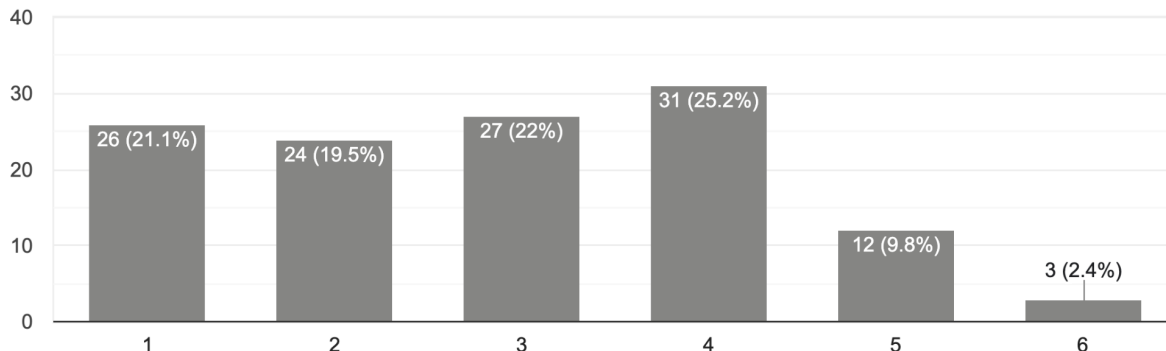
Kaip vertinate toleranciją įvairovei, kitokiam gyvenimo būdai, patyčių situaciją Visagino savivaldybėje? (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - ...нии? (1 – минимальная оценка, 6 – максимальная)
124 responses

Tik 37 proc. respondentų teigiamai vertina palaikymą tampant suaugusiu. Svarbu paminėti, kad Visagino mokyklą baigę jaunuoliai savęs nelaiko jaunimu, su šia socialine grupe ir jau teikiamomis paslaugomis savęs nelabai identifikuoja.

Šis klausimas yra svarbus tuo, kad jis aprėpia visus jaunimo politikos tikslus ir priemones skirtas jaunimui. Šiuo klausimu yra vertinama jaunimo politikos visuma.

Kaip vertinate palaikymą tampant suaugusiu (tampant savarankišku, atsakingu, priimant savo sprendimus) Visagino savivaldybėje? (1 - maži...ии? (1 – минимальная оценка, 6 – максимальная)
123 responses

Papildomi komentarai: ką jaunimas komentuoja apie savo pasirinkimus Visagino tyrime?

1. Informacijos trūkumas ir klausimų neaiškumas. Daug dalyvių nurodė, kad buvo sunku atsakyti į klausimus, nes: nebuvo galimybės pažymėti „neturiu nuomonės“; ne visi klausimai buvo suprantami, ypač jaunesniems respondentams (pvz. „man 12 metų, šitos galimybės man neprieinamos“); tema nepažįstama, niekas apie ją neinformavo („niekada negirdėjau apie savanorystės galimybes“).

2. Visaginas kaip vieta: pliusai ir minusai. Miesto vertinimai buvo mišrūs. Vieni gyrė: didelį būrelių pasirinkimą vaikams, nemokamą viešąjį transportą, aukštą saugumo lygį (ypač lyginant su kitais miestais), sportinių veiklų pasiūlą. Kiti pabrėžė rimtus trūkumus: sunkiai prieinamas / įperkamas būstas; prasta medicinos paslaugų kokybė (ir kalbos barjero iššūkius); ribotą kultūrinį pasirinkimą, ypač paaugliams ir jauniems suaugusiesiems; nepakankamą miestiečių įtraukimą į sprendimų priėmimą.
„Būrelių daug vaikams, bet kai tau 20 – esi tiesiog „išmestas“ iš sistemos.“

3. Nepakankamas jaunimo įsitraukimas. Daugelis komentatorių pabrėžė, kad jaunimo balsas dažnai ignoruojamas: savivaldybė nesiklauso jų nuomonės; jaunuolių idėjos neįgyvendinamos, nors yra potencialo; švietimo įstaigose dominuoja seni požiūriai, mažai orientacijos į šiuolaikinius poreikius. „*Vaikai turi idėjų, bet savivaldybė jų negirdi.*“ „*Visagino TVPMC dar garsėja „Laimos diktatūra“ – net praktikos vietos negali pasirinkti.*“

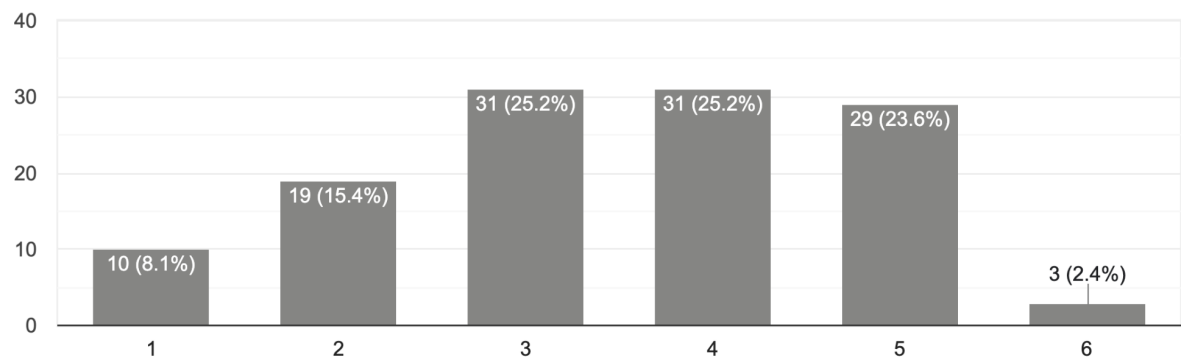
4. Kultūrinė ir socialinė atskirtis. Keli respondentai paminėjo: socialinę atskirtį tarp tautybių, kalbų, rajonų, net mokyklų; pasyvų požiūrį į smurtą, patyčias ar „kitoki“ jaunimą; problemas dėl neadekvataus suaugusiųjų elgesio ir mažo pasitikėjimo tarp kartų.

5. Savanorystė, saviraiška, užimtumas – nepasiekiami arba nežinomi. Respondentai teigė, kad: nežino, kur ir kaip savanoriauti; nežino apie jaunimo organizacijas; trūksta erdvių ir renginių paaugliams ir vyresniems; nėra modernių darbo galimybių, o kultūrinė pasiūla – ribota. „Beveik neįmanoma susirasti darbo – net jei atitinki kriterijus.“ „Norėčiau daugiau diskotekų ar bent vietų, kur tiesiog susitikti.“

Papildomi specifiniai komentarai, pvz. noras, kad „8 autobusas važinėtų dažniau“, ar kad „mieste būtų mamos ir kūdikio kambarys“.

Komentarai atskleidžia kompleksinę jaunimo padėtį Visaginė: iš vienos pusės – saugus ir kompaktiškas miestas, kuriame gera augti, iš kitos – ribotos galimybės likti, trūksta pasitikėjimo, įtraukimo, infrastruktūros ir informacijos. Tai svarbios įžvalgos tolesniam jaunimo politikos formavimui.

Kaip vertinate Visagino institucijas (savivaldybė, biblioteka, poliklinika ir pan.) - kiek jos yra jaunimui draugiškos? (1 - mažiausias pasirinkimas, 6 - ...ёжи? (1 – минимальная оценка, 6 – максимальная)
123 responses

Į atvirą klausimą „**Kokios institucijos galėtų geriau atliepti jaunimo poreikius?**“, sulaukėme 63 respondentų atsakymų. Pagrindinius atsakymus galima būtų sugrupuoti į tokius segmentus:

1. Poliklinika ir sveikatos įstaigos yra dažniausiai minimos. Jaunimas nurodo, kad poliklinikose ir ligoninėse: trūksta pagarbos ir profesionalumo, ypač iš gydytojų bendraujant su

jaunimu; vyrauja senas požiūris („tu jaunas – nesiskųsk“) arba net grubumas; nėra pritaikytų sveikatos programų jauniems žmonėms (pvz. psichikos sveikatai, ginekologijai, ŽIV prevencijai); sunku gauti paslaugas be pažinčių ar papildomų mokėjimų. *„Poliklinika, o ypač šeimos gydytojai, galėtų nešaukti ant jaunimo.“*

2. Savivaldybė ir jos įstaigos. Antroje vietoje pagal dažnumą. Respondentai išreiškia: nepasitenkinimą dėl mažo jaunimo įtraukimo į sprendimus; nepakankamą dėmesį 20–29 m. jaunimui, kuris dažnai lieka be veiklos ir perspektyvų; idėją steigti Jaunimo tarybą ar jaunimo savivaldos mechanizmus. *„Savivaldybė turėtų girdėti jaunimą, o ne ignoruoti.“* *„Galėtų atsirasti miesto jaunimo taryba – kelias į tikrus rinkimus.“*

3. Mokyklos ir ugdymo įstaigos. Mokyklos minimos tiek pozityviai, tiek kritiškai: Turėtų daugiau dėmesio skirti emociniam ugdymui, tolerancijai, pasirengimui suaugusiųjų gyvenimui; Reikalingas geresnis bendravimas su jaunimu, mažiau formalizmo; Dėstomi menai, kultūra dažnai yra nekokybiški arba be perspektyvos. *„Mokyklose reikia ruošti jaunuolius suaugusiųjų gyvenimui, parodyti karjeros galimybes mieste.“*

4. Kultūros centras, kūrybos namai, VKMA. Siūloma daugiau tarpsritinių meninių veiklų, šiuolaikinių kultūrinių formatų jaunimui; Kultūros centras kartais įvardijamas kaip formalus, ribotas, nepritaikytas šiuolaikiniams poreikiams; Reikėtų daugiau erdvių kūrybai, koncertams, šiuolaikiniams projektams. *„Mieste reikia ne liaudiškų dainų, o kūrybinių projektų jauniems žmonėms.“*

5. Sporto ir laisvalaikio infrastruktūra. Miesto infrastruktūra sportui vertinama teigiamai, pažymima, kad veikia daug būrelių, organizacijų. Tačiau trūksta šiuolaikinių sporto galimybių, pvz. ekstremalaus sporto, boulingo, alternatyvių veiklų; Jaunimas norėtų ne tik treniruočių, bet ir laisvalaikio vietų, kuriose gali susitikti, pabendrauti. *„Reikėtų sukurti erdvę, kur jaunimas galėtų būti be suaugusiųjų kontrolės.“*

6. Biblioteka, informacinės paslaugos. Vertinama neutraliu tonu. Kai kurie siūlo: modernizuoti erdves, pritraukti daugiau jaunimo; įtraukti daugiau neformalaus švietimo, poilsio zonų.

7. Minimos darbo birža, verslai kaip galintys suteikti: darbo, praktikos, savarankiško gyvenimo galimybių; padėti jaunimui pasilikti mieste.

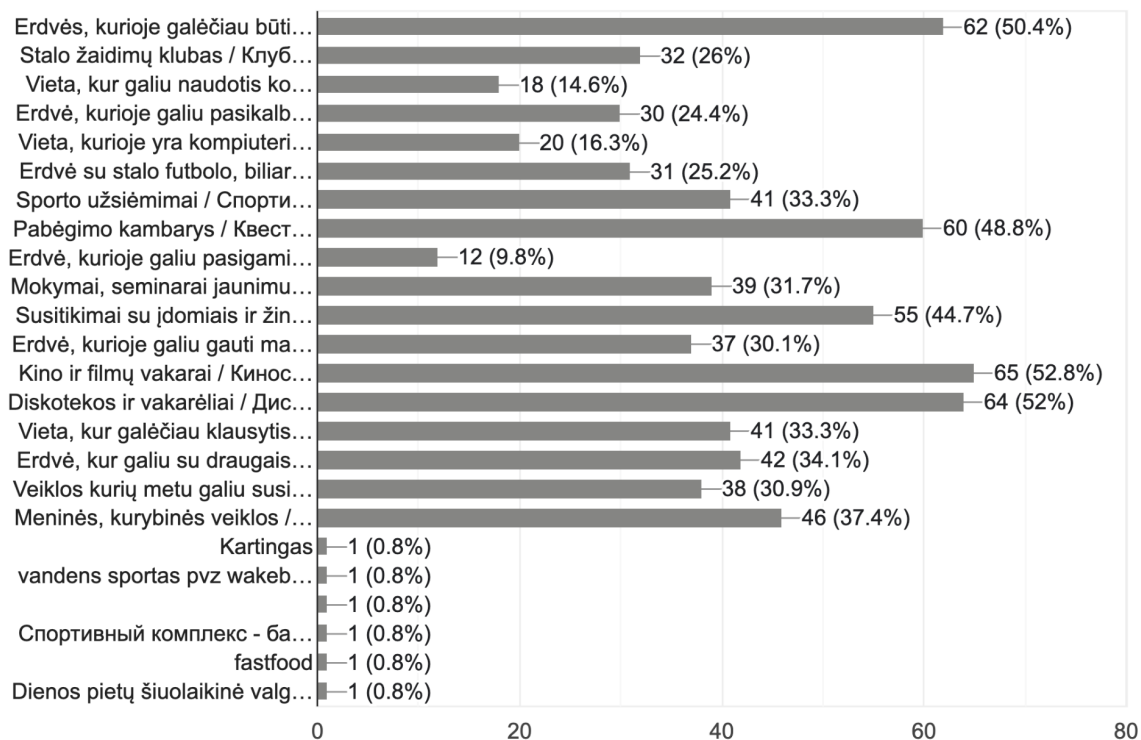
Dauguma atsakymų rodo, kad institucijos mažai bendradarbiauja, neveikia kaip integruota sistema jaunimui. Trūksta: tarpinstitucinio bendradarbiavimo; jaunimo įtraukimo į sprendimus; šiuolaikiško požiūrio į paslaugas ir bendravimą. *„Beveik visos institucijos galėtų dirbti geriau – dažnai viskas priklauso nuo konkretaus darbuotojo.“*

Kalbant apie paslaugų ir erdvių poreikį, paklausėme **“Kokių galimybių norėtumėte daugiau Jūsų gyvenamojoje teritorijoje: laisvalaikio praleidimo, dalyvavimo, savanorystės, organizuoti ir kt.?”** Pagal savo atsakymus, jaunųjų visaginiečių poreikiai panašūs į didmiesčių jaunimo poreikius - 53 proc. norėtų daugiau kino promogų, 52 proc. diskotekų ir vakarėlių, 50 proc. - erdvių kur galėtų pabūti su savo draugais. Tokios erdvės gali būti tiek viešos mokamos ir nemokamos, tiek atviri jaunimo centrai, riedučių parkas ir pan. 49 proc. respondentų išreiškė, kad juos domintų pabėgimo kambarys, beveik 45 proc. norėtų susitikimų su įdomiais žmonėmis.

Jaunimas nurodo, kad yra didelis poreikis vietų ir paslaugų, kur galima būti praleisti laiką su draugais, arba susirasti naujų draugų, kas vis dar aktualu po pandemijos.

Kokios laisvalaikio veiklos Jums būtų įdomios? (iki 3 variantų)/ Какие виды досуга вам были бы интересны?

123 responses

Į klausimą “Įvardinkite Jums aktualias temas, apie ką norėtumėte veiklą?”, atsakymai pasiskirstė gan tolygiai, tačiau beveik pusė (49 proc.) nurodė, kad juos domina informacija kur ir kaip rasti darbo vasarą, finansinis raštingumas (39 proc.) , jaunimo projektai (39 proc.), ateities profesijos (36 proc.), karjeros planavimas (37 proc.).

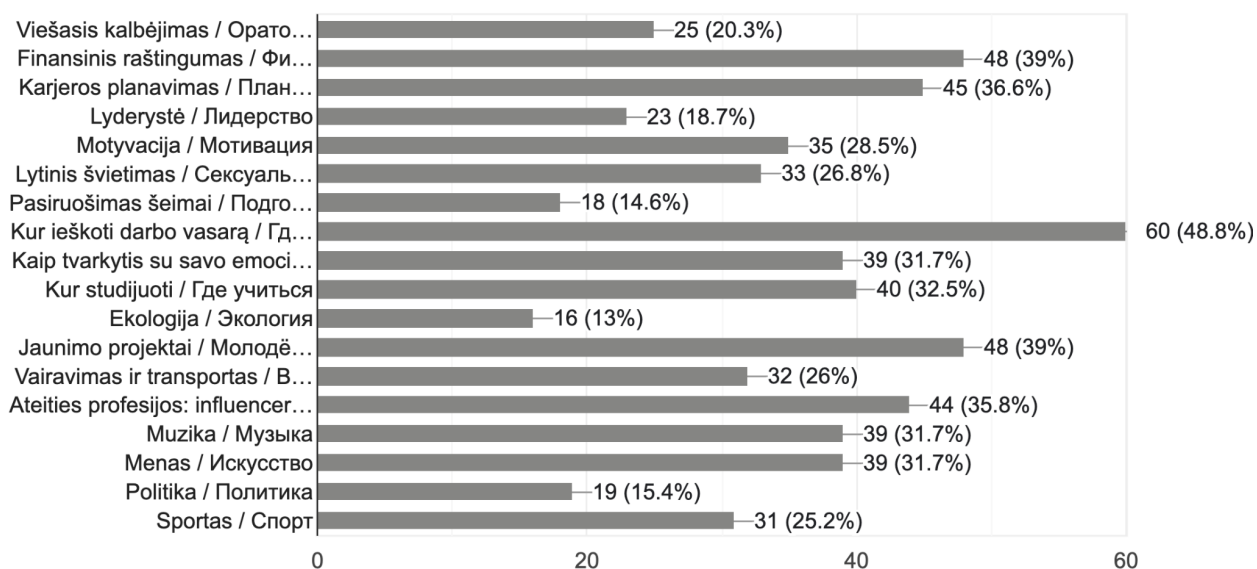
Kiti populiarūs tarp jaunimo atsakymai susiję su asmeniniu tobulėjimu - kur studijuoti

(32,5 proc.), kaip tvarkytis su emocijomis (32 proc.), muzika ir menus nurodė po 32 proc. respondentų, motyvacija (28,5 proc.).

Įvardinkite Jums aktualias temas, apie ką norėtumėte veiklą? (iki 3 variantų)

Įvardinkite Jums aktualias temas, apie ką norėtumėte veiklą? (iki 3 variantų) / Укажите актуальные для вас темы, по которым вы хотели бы мероприятий.

123 responses

Papildomai respondentai galėjo pakomentuoti, kokios kitos temos Jums yra aktualios, bet nebuvo paminėtos aukščiau esančiame klausime? Temos ir veiklos, kurių, jaunimo nuomone, trūksta Visagine:

1. Praktinio gyvenimo įgūdžių ugdymas. Jaunimas norėtų daugiau mokymų apie suaugusiųjų gyvenimui reikalingus įgūdžius, pavyzdžiui: kaip deklaruoti pajamas, mokėti mokesčius; kaip naudotis e. paslaugomis (Registru centras, SPIS ir pan.); kaip saugiai naudotis socialiniais tinklais. „Mokymai: kaip mokėti mokesčius, kaip teikti dokumentus el. būdu.“ „Patarimai apie saugumą socialiniuose tinkluose – vaikams iki 18 metų.“

2. Kūryba, menas, šiuolaikinės kultūros formos. Respondentai pasigenda: aktorius meistriskumo, muzikos, šokio, meno dirbtuvių; galimybių kurti kartu, dalintis rezultatais; daugiau dėmesio šiuolaikinei (aktualiai, tarpdisciplininei) kultūrai. „Trūksta šiuolaikinių šokių, muzikos, bendrų kūrybinių veiklų.“

„Mieste nėra tarpdisciplininio meno – norėtusi pažintinių ir praktinių veiklų.“

3. Kalbos ir komunikacija. Paminėtas poreikis: užsienio kalbų mokymuisi, ypač praktiniam vartojimui; diskusijų, rekomendacijų renginių – erdvių, kur galima kalbėtis apie aktualias temas. „*Norisi daugiau diskusijų, kalbos lavinimo, bendravimo įgūdžių ugdymo.*“

4. Emocinė sveikata, saugumas ir vertybės. Keli dalyviai nurodo: trūksta realių pamokų apie patyčias, savisaugą, emocinį raštingumą; poreikis tikrų (ne formalių) priemonių kovoti su patyčiomis; krikščioniškų ar vertybinio ugdymo programų jaunimui.

5. Aplinkos kokybė ir viešoji erdvė. Keletas atsakymų išreiškė susirūpinimą: miesto tvarka ir įvaizdžiu – šiukšlės, benamiai, vandalizmas; siūloma sukurti naują erdvę paaugliams, panašią į „Atmosferą“, bet pritaikytą jaunesniems. „*Šiukšlės ir benamiai gadina bendrą miesto vaizdą.*“

6. Turizmas ir miesto plėtra. Minima ir poreikis: kalbėti apie miesto patrauklumą turistams; skatinti diskusijas apie miesto įvaizdį ir vystymąsi. „*Turi būti turizmo plėtros tema – kaip pristatyti miestą svečiams.*“

Jaunimas išreiškia platų spektrą poreikių, kurie apima tiek praktišką pasirengimą suaugusiųjų gyvenimui, tiek saviraišką, emocinį saugumą ir kultūrinį turinį. Ypač ryškus noras: gauti prasmingą, neformalią, jaunimui aktualią edukaciją; dalyvauti aktualiuose, bendrakūrybiniuose procesuose; būti matomais ir išgirstais kuriant miesto kultūrinį veidą.

Visaginas yra daugiakultūris ir daugiatautis miestas, kur daugelio jaunuolių gimtoji kalba yra rusų. Fokus grupėse išryškėjo, kad lietuvių kalba yra šiek tiek išstuma iš viešojo diskurso, trūksta kokybiško kultūrinio turinio bei diskusijų lietuvių kalba, net ir lietuviškose šeimose augantys jaunuoliai jaučia spaudimą kalbėti rusiškai. Anketoje paklausėme „kokios priemonės sustiprintų lietuvių kalbos naudojimą Visagine?“

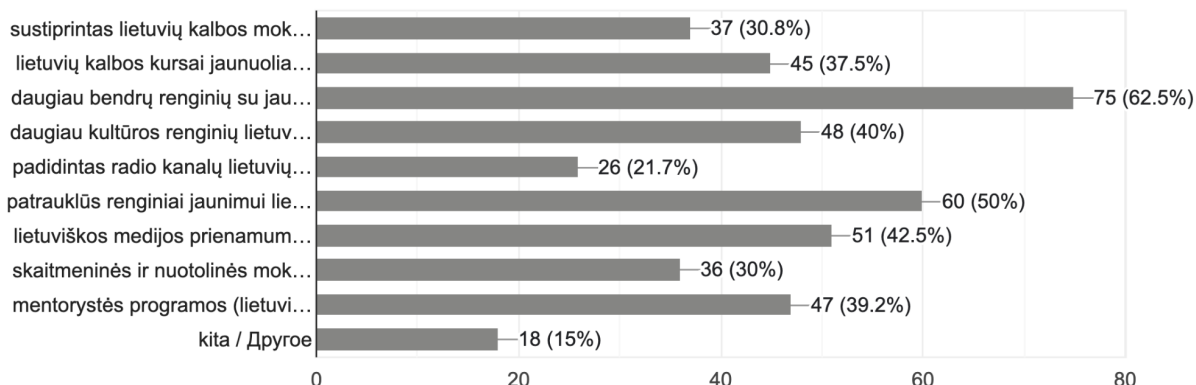
Net 62,5 proc. respondentų nurodė, kad reikėtų daugiau bendrų renginių su jaunuoliais iš kitų Lietuvos regionų, 50 proc. minėjo patrauklius renginius jaunimui lietuvių kalba, 40 proc. - daugiau kultūros renginių lietuviškai, 42,5 proc. siūlė didinti lietuviškos medijos prieinamumą.

Dar beveik trečdalis siūlė didinti lietuvių kalbos kursų prieinamumą, stiprinti lietuvių kalbos mokymą bendrojo ugdymo mokyklose, diegti skaitmenines ir nuotolinio kalbos mokymosi galimybes.

Kokios priemonės sustiprintų lietuvių kalbos naudojimą Visagine?

Kokios priemonės sustiprintų lietuvių kalbos naudojimą Visagine? / Какие меры укрепили бы использование литовского языка в Висагине?

120 responses

Paskutinis anketos klausimas buvo nukreiptas į ateitį ir jaunuolių pasiūlymus - **“Kokios programos, priemonės ar renginiai padėtų jums labiau didžiuotis Visaginu?”** Atsakymus ir pasiūlymus galima sugrupuoti į kelis pagrindinius blokus:

1. Didžiavimosi pagrindas – miesto vizija ir įtraukianti savivalda. Respondentai teigia, kad norėdami didžiuotis miestu, jie nori: aiškos, įkvepiančios miesto krypties („turisticinė“, „technologinė“, „kultūrinė“); skaidresnės, jaunimui atviresnės savivaldos, kuri girdėtų idėjas ir padėtų jas įgyvendinti; veikiančios jaunimo politikos, paremtos realiu bendradarbiavimu. *„Kai čia lauks idėjų ne žodžiais, o darbais – tada didžiuosimės.“* *„Subalansuota miesto vizija – ko Visaginas nori tapti?“*

2. Daugiau kultūros, renginių ir šiuolaikinio turinio. Apklausos dalyviai dažnai mini, kad trūksta: kokybiškų lietuviškų koncertų, ypač per miesto šventes; tarptautinio lygio renginių, vakarų atlikėjų; šiuolaikinių meninių formatų: anime festivaliai, diskotekos, tarpdisciplininio meno projektai; daugiau renginių prie ežero vasarą. *„Per miesto šventę – ne rusų grupės, o populiariūs lietuviški atlikėjai.“* *„Anime festivalis, vakariniai filmai – geriau nei gerti ant suoliuko.“*

3. Edukacinės programos ir praktiniai įgūdžiai. Jaunimas siūlo: mokymus apie realų gyvenimą: mokesčių mokėjimą, dokumentų tvarkymą, el. Paslaugas; diskusijų, kūrybos ir ugdymo programas, kurios ugdytų pilietiškumą, savivertę ir tarpusavio pagalbą; daugiau lietuvių kalbos, kultūros ir istorijos pažinimo veiklų. *„Norėčiau sužinoti, kaip deklaruoti pajamas ar naudotis Registrų centru.“* *„Ekskursijos po Visaginą lietuviškai – labai reikalinga.“*

4. Miesto aplinka ir infrastruktūra. Respondentai nurodo, kad didžiutis trukdo: apleisti pastatai, šiukšlės, netvarka; vienodumas, trūksta originalumo; norėtųsi daugiau poilsio vietų, erdvių jaunimui, net ir nedidelių (pvz. klubų ar interneto kavinių). „*Muziejai, sutvarkytos erdvės, interneto kavinės vietoje griuvėsių.*“ „*Mažiau apleistų pastatų – daugiau šiuolaikiškų centrų.*“

5. Jaunimo erdvės, bendruomenė ir pasididžiavimas įvairovė: Jaunimas įvardija, kad reikalingos jaunimo erdvės, kur būtų galima bendrauti, kurti, būti savimi; pabrėžiama daugiakultūriškumo svarba, ne tik simboliškai (pvz. per ukrainiečių integraciją), bet ir įtraukiant įvairias grupes (rusus, LGBT+, menininkus). „*Kai didžiuosimės savo multikultūriškumu, o ne tik ukrainiečiais – tada didžiuosimės Visaginu.*“ „*Sukurkit erdvę, kur galima būti be suaugusiųjų vertinimo – kaip Atmosfera, bet jaunesniems.*“

6. Verslas, įdarbinimas ir jaunimo galimybės. Dalis jaunimo siūlo: daugiau darbo vietų, įvairių verslo formų ir paskatų jaunimui; atviresnį savivaldybės požiūrį į jaunimo verslumą: mažesnius mokesčius, paramą, laisvas erdves verslo kūrimui. „*Kai galėsiu dirbti, kurti ir gyventi čia – tada didžiuosiuosi.*“

7. Kiti išskirtiniai siūlymai: Lietuviškai įgarsinti vakariečių filmai,; „Niutono kambarys“ – prieinamos inovacijos; Daugiau neformalių renginių ir galimybių LGBT+ bendruomenei; Miesto reklama ir įvaizdžio stiprinimas Lietuvoje ir užsienyje. „*Miesto įvaizdžiui reikia reklamos – parodyti, kad čia gyventi gera.*“

Apibendrinant, jaunimas didžiutąsi Visaginu, jei: miestas turėtų aiškią viziją ir girdėtų jaunimo balsą; vyktų šiuolaikiški renginiai, atsirastų erdvės saviraiškai ir kultūrai be cenzūros; būtų tvarkinga, funkcionali aplinka, kurioje norisi būti; veiksmingai plėtotųsi verslumas, įsidarbinimo galimybės ir jaunimo palaikymas.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS VISAGINO SAVIVALDYBEI

PAGRINDINĖS IŠVADOS:

1. Po 18 metų – sistema nutrūksta. Mieste gausu veiklų mokyklinio amžiaus vaikams, tačiau pasibaigus mokyklai pasiūla ženkliai sumažėja. 18–29 metų jaunimas neturi kur realizuoti savęs: trūksta erdvių, programų, palaikymo.
2. Psichologinės ir emocinės pagalbos spragos. Jaunimas dažnai nesikreipia pagalbos, nes nežino kur, arba nesitiki būti suprasti. Psichologų trūkumas, ypač kalbančių rusų kalba, riboja paslaugų prieinamumą.

3. Savivaldybė – tolimes ir neprieinama. Jaunimas jaučiasi neįtrauktas į miesto valdymą. Idėjos kartais ignoruojamos, o iniciatyvos stabdomos.
4. Kalbinė ir kultūrinė įtampa. Dalis jaunimo jaučia spaudimą dėl savo tapatybės: kalbos, tautybės, kultūrinės kilmės. Reikia politikos, kuri skatintų bendrystę, o ne dalijimą.
5. Infrastruktūra yra – bet trūksta prieinamumo. Miestas turi daug salių, erdvių, patalpų, bet jų naudojimas apsunkintas biurokratijos, griežtų taisyklių, trūksta skaidrumo ir paramos iniciatyvoms.
6. Didelis noras augti, veikti, įsitraukti. Jaunimas nori kurti, dirbti, mokytis, pažinti – bet dažnai nežino kaip, kur ar neturi palaikymo. Svarbios temos: karjera, finansinis raštingumas, tapatybė, socialinis teisingumas, kūryba, tarpkultūriškumas.
7. Miesto identiteto trūkumas. Jauni žmonės nežino, kuo Visaginas nori būti – turistinis, technologinis, kultūrinis? Trūksta aiškios vizijos, krypties, su kuria galėtų tapatintis.

REKOMENDACIJOS VISAGINO SAVIVALDYBEI

1. Skirti daugiau dėmesio 18+ jaunimui

- Steigti ir palaikyti 18–29 metų grupei skirtas erdves, su atvira kūrybos, darbo, mokymosi aplinka.
- Kurti neformaliojo ugdymo, mentorystės, verslumo programas šiai amžiaus grupei.
- Jie dažnai savęs net nelaiko / nevadina jaunimu, todėl reikia papildomų priemonių viešinimui

2. Plėsti ir pritaikyti emocinę ir psichologinę pagalbą

- Pritraukti jaunus specialistus, kalbančius keliomis kalbomis.
- Sukurti „greitos pagalbos“ modelį – kad būtų prieinama emocinė pagalba nedelsiant.
- Toliau mažinti stigmatas emocinės pagalbos srityje, skirti tam daugiau dėmesio komunikacijoje, stiprinti savi-pagalbos iniciatyvas, kalbėti apie emocinės ir fizinės saviautos svarbą.

3. Skatinti jaunimo įtraukimą į sprendimus

- Stiprinti jaunimą atstovaujančias ir vienijančias organizacijas, erdves, Jaunimo reikalų tarybą.

- Realiai įtraukti jaunimą į erdvių, renginių, paslaugų planavimą.
- Organizuoti įvairių formatų neformalius susitikimus su sprendimų priėmėjais – “Naktis savivaldybėje”, hakatonai, Kava / pica su meru ir t.t.

4. Mažinti kalbinę ir kultūrinę atskirtį

- Skatinti bendras veiklas su kitų Lietuvos miestų jaunimu.
- Palaikyti kultūrinę įvairovę, skatinti bendras jaunimo veiklas.
- Vystyti pozityvią miesto tapatybę, kur rusakalbiai nėra „kitokie“, o miestiečiai.

5. Atverti miesto resursus iniciatyvoms

- Supaprastinti patalpų nuomos ar naudojimo tvarkas.
- Sukurti aiškią platformą apie miesto erdves ir kaip jomis naudotis.
- Skirti nedidelį „idėjų fondą“ jaunimo iniciatyvoms (greita, paprasta parama).

6. Investuoti į bendruomenę ir susibūrimą

- Organizuoti atvirus vakarus, kūrybines dirbtuves, teminius susitikimus.
- Skatinti neformalų socialinį gyvenimą – speed-dating, protmūšius, menų vakarus.
- Stiprinti bendruomenės lyderius, “fasilitorius”, kurie patys veikia ir aplink save buria kitus.

7. Skaitmeninės informacijos ekosistema

- Dabar informacija yra fragmentuota, padalinta tarp skirtingų socialinių tinklų paskyrų. Patartina kurti vieningą, nuolat atnaujinamą sistemą/platformą apie visas jaunimui prieinamas paslaugas, galimybes etc.
- Telegram/Instagram komunikacijos stiprinimas, pritaikytas jaunimui.

8. Miesto strategijos ir vizijos atnaujinimas

- Suburti darbo grupę dėl Visagino ateities – įtraukiant jaunimą.
- Pagrįsti miesto vystymą realiais ištekliais (pvz. turizmas, kūrybos industrijos, tech sektorius).

9. Inovacijos švietimo ir darbo su jaunimu srityje

- Stiprinti jaunimui svarbaus turinio prieinamumą (karjera, kalbos, emocinė sveikata, technologijos).
- Remti su jaunimu dirbančius (jaunimo darbuotojai, švietimo ir kultūros darbuotojai etc) supervizijomis, kompetencijų kėlimu.

10. Šiuolaikinės kultūros ir laisvalaikio plėtra

- Vystyti naują skate-parką, graffiti zonas, DJ klasę, kino peržiūras.
- Į kultūros strategiją įtraukti šiuolaikines kultūros formas (elektroninė muzika, anime, interaktyvus menas).